https://achterderug.nl

„Onze eigen krant"

Voor de hoogste klassen der Christelijke Scholen
Verschijnt de 20ste van de maand

Redactie: L. Meijer, H.d.S., Bedum - J. Buitkuis H.d.S., Ten Post - Tj. Schaafsma, H.d.S., Kampen
Administratie-adres: "DRUKKERIJ DE VRIES" Sloddeburen Telef. No. 345 - Giro-rek. no. 109559

10e Jaarg. No. 5 - Aug. '54

GEVEN EN NEMEN

In de laatste paar maanden zijn er door onderhandelingen een drietal **netelige** kwesties opgelost. Over alle drie heb je in O.E.K. meermalen kunnen lezen.

't Waren kwesties, die soms heel de wereld in spanning hebben gehouden, omdat ze alle drie aanleiding hadden kunnen geven tot een derde wereldoorlog. Daarom kunnen we dankbaar zijn, dat ze door onderhandelingen zijn opgelost.

Om te beginnen was daar de onenigheid tussen Engeland en Egypte over de ontruiming van de Suez-Kanaal-**zône.**

GENERAAL MOHAMMED NAGUIB

72 jaar lang had Engeland aan het Suez-Kanaal zijn troepen liggen. Dat kanaal was voor Engeland immers van het allergrootste belang. 't Vormde de verbinding met de bezittingen in Azië en Australië. Daarom wilde Engeland 't scheepvaartverkeer daar tegen mogelijke vijandelijke aanvallen beschermen.

Dat wilde Egypte nu anders hebben. Egypte was zelf wel in staat om het Suez-kanaal te verdedigen. De aanwezigheid van Britse troepen was een doorn in het oog van de Egyptische **nationalisten.** Ze eisten, dat de Britten de kanaalzône zouden ontruimen. Lange tijd hadden de Engelsen daar geen oren naar. Acht jaar geleden, tijdens de regering van koning Farock, begonnen de onderhandelingen. Telkens werden ze afgebroken, nu eens om dit, dan weer om dat. Twee jaar geleden werden de Egyptische eisen opnieuw met heftigheid naar voren gebracht. 't Was, toen koning Farock het land werd uitgejaagd en generaal Naguib aan de macht kwam. Hij dreigde zelfs met oorlog, als de Britten niet maakten, dat ze wegkwamen. Zo'n vaart liep het gelukkig niet. Generaal Naguib is nog wel **president,** maar de machtigste man is **premier** Nasser. 't Is hem tenslotte gelukt met de Engelsen tot een accoord te komen.

https://achterderug.nl

Over en weer heeft men wat toegegeven.

De Britten wilden bijvoorbeeld een overeenkomst voor 20 jaar. Dit was de Egyptenaren veel te lang. Engeland stemde ten slotte toe in een accoord voor 7 jaar. Zo ging 't ook op andere punten. Egypte eiste ontruiming binnen 18 maand, Engeland hield vast aan een termijn van 2 jaar. Men werd het er tenslotte over eens, dat de zône binnen 20 maand ontruimd moest zijn. Geven en nemen dus!

Als de militairen vertrokken zijn, moeten de kostbare militaire **installaties** verzorgd worden. Egypte heeft daar geen bekwame mensen voor. Dat zal dus gebeuren door Engelsen. „Maar dan in Engelse uniform" zeiden de Britten.

„Geen sprake van", zeiden de Egyptenaren, „want dan lijkt het nog of er een Britse militaire bezetting is. Die technici moeten in burger gekleed zijn". Op dit punt gaf Engeland toe.

Helemaal gerust was het echter niet. Zou Egypte sterk genoeg zijn om 'n vijandelijke aanval af te slaan? Daarom wilde Engeland het recht hebben om de troepen weer terug te laten komen als er in de buurt van Egypte oorlog uitbrak. Als bijvoorbeeld een van de Arabische landen zoals Syrië, Jordanië of Irak aangevallen werd, maar ook als Turkije of Perzië werden aangevallen. Dit ging Egypte weer te ver. Maar toen Engeland Perzië van de lijst af deed, stemde Egypte toe.

En zo is dan de overeenkomst getekend!

Egypte juicht en Engeland heeft voor de zoveelste maal weer iets van zijn macht ingeboet!

Egypte heeft weten te nemen en 't was Engeland, dat had te geven.

***

Een tweede punt, dat opgelost is, is de kwestie van de Perzische olie. De rijke oliebronnen in Perzië werden **geëxploiteerd** door de Anglo-Iraanse-Oliemaatschappij. Een paar jaar terug hebben de Perzen de oliebronnen **genationaliseerd.** De Anglo-Iraanse maatschappij eiste toen schadevergoeding. Maar tijdens het bewind van de **fanatieke** Mossadeq kon men niet tot een vergelijk komen. Intussen betekende dit niet alleen voor de Anglo-Iraanse maatschappij een schadepost, maar veel meer voor de Perzen zelf. Want door de **nationalisatie** van de olie was al het Engelse personeel vertrokken en de Perzen beschikten niet over voldoende bekwame werkkrachten om de oliewinning en de **raffinaderij** op de oude voet voort te zetten. Ook beschikte Perzië niet over tankschepen om de olie te vervoeren. t' Gevolg was, dat de staatskas geen inkomsten meer had van de olie. Al had de Anglo-Iraanse mij. vroeger te weinig voor de petroleum betaald, toch vormde dit geld de voornaamste bron van inkomsten voor de staat. Zo had Mossadeq door zijn halstarrigheid Perzië aan de rand van het bankroet gebracht!

Maar Mossadeq kreeg het aan de stok met de sjah. Door een volksopstand, geleid door officieren, werd hij ten val gebracht en gearresteerd.

Zijn opvolger, premier Zahedi, bleek bereid om te onderhandelen. Die onderhandelingen hebben maanden geduurd, maar eindelijk is er een overeenkomst getekend.

Allereerst krijgt de Anglo-Iraanse-maatschappij schadevergoeding. Dat is billijk.

Dan zullen de oliebronnen en de grote raffinaderij in Abadan weer op gang worden gebracht. De **exploitatie** zal ter hand worden genomen door acht grote oliemaatschappijen, die samen een „dochtermaatschappij" stichten. Deze nieuwe maatschappij zal samen met de Perzische regering de oliewinning ter hand nemen. Ook Nederlandse deskundigen zullen hierin een belangrijk aandeel hebben. Voor elke ton gewonnen olie krijgt de Perzische regering ongeveer 21 gulden. Zo komt dan straks de Perzische olie weer op de wereldmarkt.

https://achterderug.nl

Er is in de wereld heel wat olie nodig. Denk maar eens aan al de auto's (alleen in de U.S.A. zijn er al 55 millioen !) aan tractoren, tanks en vliegtuigen. Amerika bezit zelf wel rijke oliebronnen, maar als er zoveel uitgehaald wordt als tegenwoordig, schat men, dat deze bronnen over 15 à 17 jaar uitgeput zullen raken.

De olievoorraden in 't Nabije Oosten zullen het daarentegen bij een **productie** als tegenwoordig nog 80 jaar kunnen volhouden. 't Is dus maar goed, dat de petroleumbronnen van Perzië weer in bedrijf genomen worden.

't Lijkt er dus op, dat het Perzië is, die hier het meeste genomen heeft en dat de Anglo-Iraanse-Oliemij. hier noodgedwongen het meeste gegeven heeft.

En dan nog de derde, de belangrijkste overeenkomst. Die betreft Frans-Indo-China.

Na meer dan 7 jaar bloedige strijd tussen de Fransen en de communistische Vietminh-opstandelingen is er eindelijk een wapenstilstand van kracht geworden.

Dit resultaat is bereikt op de **conferentie** van Genève. Daar waren niet alleen de strijdende partijen bijeen, maar ook bijvoorbeeld Rusland, communistisch China, Amerika, Engeland en de drie staten van Indo-China, namelijk Vietnam, Laos en Cambodja. Drie maanden heeft de conferentie geduurd en in 't begin dacht men, dat er van overeenstemming geen sprake zou zijn. Daarvoor stonden de opvattingen van Rusland, rood China en de Vietminh te ver van elkaar. Maar na de val van Dien Bien Phoe waren de Vietminh opstandelingen verder opgerukt en dreigden de delta van de Rode Rivier met de steden Hanoi en Haiphong te veroveren. En elke dag sneuvelden er Franse soldaten. Dat maakte de mensen in Frankrijk ongerust.

Een goede maand geleden kreeg Frankrijk 'n nieuw **kabinet** met Mendes France als **premier.** Die beloofde

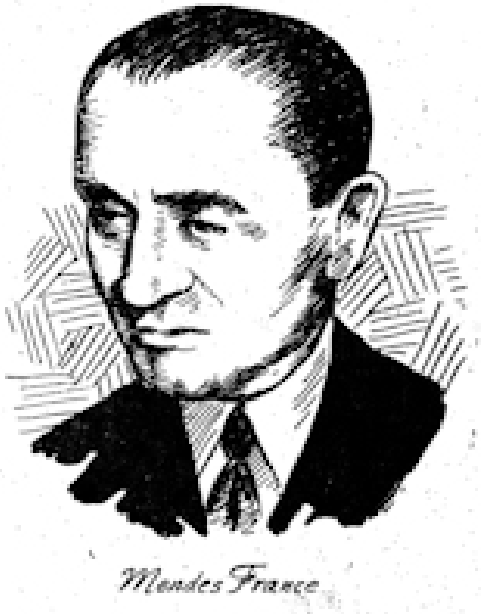

toen binnen één maand af te zullen treden als er dan geen vrede was in Indo-China. Hij heeft gewerkt als 'n paard. 't Was vooral door zijn toedoen, dat er tenslotte een overeenkomst werd bereikt. Frankrijk heeft heel wat moeten toegeven, maar een verlies van 100.000 gesneuvelden en milliarden francs aan oorlogskosten vonden de Fransen meer dan genoeg. Dan maar een vrede op zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Bij deze overeenkomst hebben de communisten genomen en Frankrijk heeft moeten geven.

En wat is er dan besloten ?

't Voornaamste is, dat Vietnam verdeeld wordt in een Noordelijk deel voor de communisten en een Zuidelijk deel voor de niet-communistische Vietnamezen. De grens zal lopen langs de 17e breedtegraad. Na twee jaar zullen er algemene verkiezingen worden gehouden voor een regering van een herenigd Vietnam. Vooral dat in tweeën splijten van hun

https://achterderug.nl

DE LAUWERSZEE DROOG?

De laatste tijd horen we van allerlei plannen voor landaanwinning. Het grootste plan is wel de afsluiting van de zeegaten in Zeeland. Zo'n plan kan maar niet één, twee, drie worden uitgevoerd. Eerst moet alles grondig worden bestudeerd. Er moeten veel proeven worden genomen. In Delft is de gehele **situatie** van de stromen en dijken in het klein nagemaakt. De **Ingenieurs** schijnen daar bezig te zijn met aardige spelletjes. Ze maken stromingen in het water en laten het stormen. In werkelijkheid zijn ze bezig de grote plannen voor te bereiden.

Ook is er het plan de Lauwerszee in te polderen. Dit plan moeten we zien als de **generale repetitie** voor de afsluiting van de zeegaten in Zeeland.

Van Hornhuizen naar Oostmahorn zal eén afsluitdijk worden gelegd. Deze dijk wordt ongeveer 10 km. lang. Men wil anders te werk gaan, dan bij het maken van de Afsluitdijk van het IJsselmeer. Voor het afsluiten van de Lauwerszee wil men gebruik maken van **caissons.** Dat zijn enorm grote betonnen bakken van 65 meter lang. Wanneer deze gevaarten naar de plaats van bestemming zullen zijn gesleept, worden ze tot zinken gebracht met open deuren. Het zeewater kan dus vrij door de betonnen dam-in-aanbouw stromen en oefent niet zoveel druk uit op de caissons, dat het deze weg kan sleuren. Is de rij van caissons volledig (reken eens uit hoeveel er nodig zijn !), dan worden de deuren gesloten. Daarna worden de caissons ge-

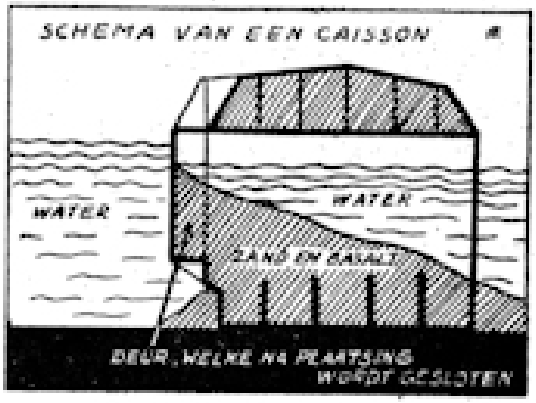

---

land is veel Vietnamezen een doorn in het oog.

India, Polen en Canada zullen toezicht houden op de naleving van het bestand. Verder werden er bepalingen gemaakt over het staken van het vuren en over de uitwisseling van krijgsgevangenen. Men verwacht nu, dat duizenden Vietnamezen uit het Noordelijk deel zullen verhuizen naar het Zuidelijk deel en omgekeerd.

Al met al is het verdrag een grote overwinning voor de communisten. Weer hebben ze een gebied van wel 12 millioen inwoners onder hun bewind gebracht.

Geen wonder, dat vooral Amerika met een zuur gezicht de overeenkomst beziet.

Maar Frankrijk juichte Mendès France „de tovenaar van Genève" toe.....

https://achterderug.nl

HOENDERLOO Dominee Heldring

In de vacantie las ik in de „Spiegel" een mooi artikel over het levenswerk van dominee Otto Gerhard Heldring. Dadelijk dacht ik toen aan de lezers van O.E.K.! Verschillende bijzonderheden over het ontstaan van Hoenderloo (aan de weg van Apeldoorn naar Ede), zullen ze na de vacantie wel graag willen lezen. Misschien zijn er wel onder jullie, die zelfs in de buurt hun vacantie hebben doorgebracht.

In 1831 woonde in Otterloo, 8 km. van Hoenderloo, Albert Brinkenberg. In Otterloo was het een zeer armoedig leven voor hem. Daarom trok hij met zijn schop, enkele schapen en een bijenkorf naar het tegenwoordige Hoenderloo. Daar bouwde hij tussen de zandheuvels een plaggenhut en begon het werk als iemker en herder. Hij ging vooruit!

De heidebloempjes gaven honig in overvloed. De bijenvolken breidden uit. Meer schapen kreeg hij. Weldra zwierf hij met een flinke kudde over de heide. Als de kudde rustig weidde, stonden zijn handen niet stil. Dan breide Albert Brinkenberg de ene kous na de andere. Zo kon hij zijn honing, wol en kousen straks aan de man brengen, kwam er geld.

Natuurlijk zagen andere mensen ook de „welvaart" van deze **pionier**! Er verrezen meer **primitieve** plaggenhutten. Er kwam zelfs een ondernemende winkelier. Deze man bouwde een huisje met een laag stenen muurtje en echte ramen. Men vond het een paleis! De winkelier werd „koning Bijdam" genoemd.

De grond was niet duur: tien stuivers voor een schepel (1/6 ha.). Het ontginnen kostte menige zweetdruppel. Was de grond in **cultuur** gebracht, dan oogstte men aardappels en rogge. Vijanden waren er ook! Was de rogge rijp, dan kwamen de korhoenders om te roven. Je begrijpt, dat er jacht op werd gemaakt. Ook wel meer, dan strikt noodzakelijk was. De korhoenders leverden een niet te versmaden boutje. Verwend met vlees waren de zwoegers op de schrale gronden niet! Zo kwamen de inwoners van Hoenderloo wel eens in **conflict** met de jachtopzieners!

Het is je nu wel duidelijk hoe Hoenderloo aan de naam is gekomen. Eén van de grootste zorgen was

---

vuld met zand en basaltblokken. Bestudeer de tekeningen maar eens goed. Vind je dit niet een prachtige oplossing?

De Lauwerszee zal niet geheel worden drooggelegd. In het midden komt een enorm zoetwater**reservoir.** Dit is nodig voor de drie nieuwe polders' die zullen ontstaan. Maar ook de watersportliefhebbers zullen er van kunnen profiteren. Door het inpolderen van de Lauwerszee zullen ongeveer zeven duizend hectaren grond worden gewonnen. Dat is een prachtige vooruitgang! Maar vergeet niet, dat door het aanleggen van onze nieuwe verkeerswegen ook weer duizenden hectares **cultuurgrond** verloren gaan!

Er is sprake van de stichting van twee dorpen in de nieuwe polders. Onze ingenieurs hebben ervaring op 't gebied van inpolderingen. Ga maar eens kijken in de Noordoostpolder. Daar werd iets grools verricht!

https://achterderug.nl

steeds het drinkwater. Na een regenbui ging het nog, want dan zakte het water weg in de zandheuvels en kon in tonnen worden opgevangen (zakwater). Regende het in een tijd niet, dan dronk men het water uit stinkende poelen.

In 1839 hoorde de dominee van het kleine Hemmen, Otto Gerhard Heldring, voor het eerst spreken over Hoenderloo. Daar moest hij meer van weten. Door zandstormen heen kwam

hij op een dag in Hoenderloo. In het „paleis" van Bijdam dronk hij, op een zoutzak gezeten, koffie. Daar hoorde hij van hun harde strijd om een bestaan. Spoedig wist de dominee welke dingen in Hoenderloo dringend nodig waren; een put, een kerk en een school. Daar wilde hij voor werken.

Weer terug in Hemmen liet hij geen gras over zijn plannen groeien! Hij vroeg in een artikel over Hoenderloo geld voor de drie noodzakelijkste dingen voor dat handjevol mensen tussen de zandverstuivingen.

Er kwam geld! Ds Heldring kon een put laten graven. De eerste put werd een teleurstelling. Men stootte niet op een wel. Ds Heldring deed 'n beroep op koning Willem II. In 1843 ontving hij f 350. Zelf ging de dominee kalk en stenen kopen en deze **materialen** per wagen brengen naar Hoenderloo. Eens op een nacht geraakte hij met drie lege kalkwagens vijf uur aan het dwalen! Maar... de put kwam klaar. Men had een krachtige wel gevonden. Jong en oud kwam toegesneld om dit wonder te zien. Toen nam de dominee zijn bijbeltje en las de geschiedenis van de Samaritaanse vrouw: „En Jezus zeide tot haar: Een ieder die van dit water drinkt zal wederom dorsten. Maar zo wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem zal geven, die zal in eeuwigheid niet dorsten".

De Blijde Boodschap, het Evangelie, moest in Hoenderloo worden gebracht. Daarom moesten er een kerk en een school komen.

Dominee Heldring zat niet stil. Aan de winkel van Bijdam wordt een vertrekje gebouwd, van stenen door Bijdam gebakken. Dat werd de eerste school! De eerste onderwijzer ontving het kostgeld van een dame uit Enkhuizen en... 't onderwijs begon.

Daarbij liet dominee het echter niet. Hij probeerde bij allerlei **instanties** geld te krijgen en.... het lukte. In 1846 verrees een nieuwe school en een onderwijzerswoning. Als onderwijzer werd benoemd meester Gangel van Appeltern. Meester Gangel was onderwijzer aan de openbare school. Hij gaf christelijk onderwijs! Maar in Appeltern werd hij bespot om zijn vroomheid en op allerlei manier geplaagd, omdat hij de kinderen wees op Jezus, onze Heiland. Men wilde hem ontslaan, als hij niet ophield met zijn Bijbels onderricht. Het was het begin van de schoolstrijd!

Meester Gangel had het niet gemakkelijk in Hoenderloo. Bij de opening van de school had hij zestig kinderen te onderwijzen. De meesten hadden nooit school gegaan. Mevrouw Gangel gaf, hoewel ze ernstig ziek

https://achterderug.nl

Moeders verjaardag

In de bange jaren van de Franse overheersing, toen Europa zuchtte onder het zware juk van Napoleon Bonaparte en Engeland z'n strijd voerde op leven en dood, werd er ergens in oud Londen een vergadering gehouden. Een van de aanwezige predikanten pleitte voor een grote, goedkope uitgave van de Bijbel in de taal van Wales. Hij wist uit ervaring hoe enorm daar de behoefte aan Bijbels was. En in vurige woorden

---

was, aan twaalf meisjes naailes.

Nog meer werk heeft het gezin Gangel in Hoenderloo verricht. Dominee Heldring had een 14-jarig meisje uit de gevangenis van Gouda weten vrij te krijgen. Dit meisje had uit honger een brood gestolen en daarvoor een gevangenisstraf van 3 jaar gekregen. Mevrouw Gangel kreeg haar als hulpje in huis. De dominee vocht voor verwaarloosde kinderen, die door de rechter werden veroordeeld. Meester Gangel verzorgde ze in zijn huis.

Eindelijk kon dit niet meer. In het onderwijzershuisje vonden al 14 personen onderdak. Er moest een nieuw huis voor dit doel komen. Onverdroten werkte Ds Heldring. Er kwam in 1849 een Tehuis. Pinksteren 1858 werd een nieuwe kerk ingewijd.

Ds Heldring was bewogen met het lot van de ellendigen. Hij zag bij zijn bezoeken in de gevangenissen hoe deerniswaardig hun toestand was. Wezen en verwaarloosde kinderen vond hij ronddolend zonder verpleging. In een brief aan Groen van Prinsterer beschreef hij de vreselijke toestanden. Alleen kon hij de arbeid van de Christelijke liefde niet af. Meerdere mannen hebben het werk van de Christelijke barmhartigheid aangevat.

Het tehuis in Hoenderloo geeft op het ogenblik plaats aan 250 jongens. Veel van deze jongens kwamen met de kinderrechter in aanraking. Heel dikwijls zijn het jongens, die door hun vader of moeder zijn verwaarloosd. Er zijn kereltjes onder van zeven, acht jaar! Jullie kunt je het niet indenken, gelukkig maar, dat vader zich niet aan je gelegen laat of moeder niet naar je omkijkt!

Nu, na honderd jaar, ligt daar in Hoenderloo een terrein van meer dan honderd bunder, met vruchtbare akkers, een boerderij, werkplaatsen, de school en **paviljoens**. Er is een sportveld en een speelterrein.

De jongens leren hier een ambacht of worden opgeleid in het tuinders- of boerenbedrijf. Voor een zeer groot aantal jongens is Hoenderloo tot grote zegen geweest.

https://achterderug.nl

werd geantwoord: „Natuurlijk moet daar een genootschap worden gesticht. En als dit voor Wales gebeurt, waarom dan niet voor ons koninkrijk? Waarom dan niet voor de gehele wereld?"

Dat werd het geboorteuur van het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap.

Het was voorjaar 1804.

Vreemd is het, dat vaak in donkere dagen van nationale ramp- en tegenspoed grote dingen tot stand komen. Dat kan alleen maar door het geloof.

Invloedrijke mannen uit Engeland werkten mee om dit belangrijke besluit ten uitvoer te brengen.

Het enige doel was en is nog: de Heilige Schrift te verspreiden. Niets meer! Geen uitleg of kanttekeningen er bij. Alleen maar de Bijbel geven in de taal van het land.

En in de 150 jaren van z'n bestaan

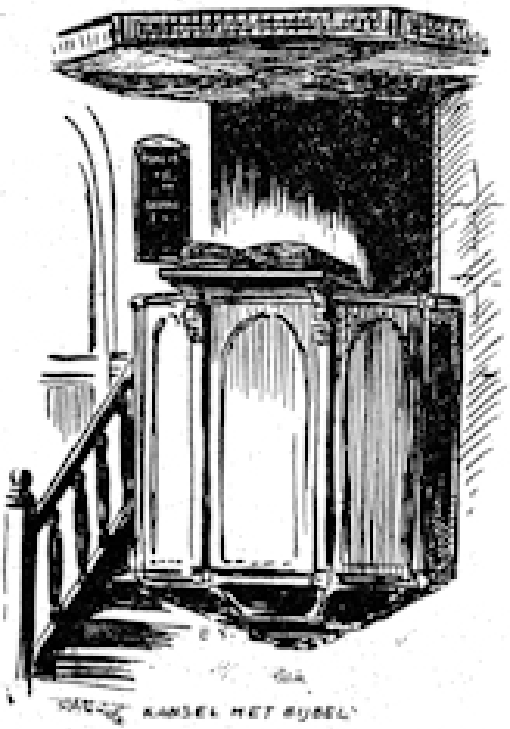

KANSEL MET BIJBEL

heeft het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap zich heel nauwkeurig aan dat doel gehouden.

Wat een werk is er gedaan.

586.000.000 bijbels en bijbelgedeelten werden in 818 talen verspreid. Meer dan 5000 mannen gaven hun krachaan het werk van de Bijbelvoorziening. Och, het is onmogelijk dat werk

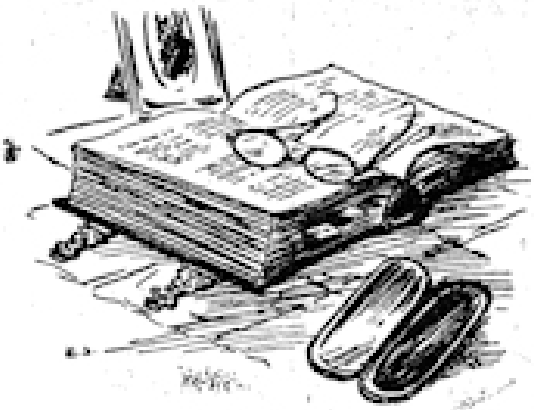

GROOTMOEDERS BIJBEL

te beschrijven. En nog onmogelijker de zegen, die hierdoor werd verspreid.

In vele landen der wereld zijn tegenwoordig bijbelgenootschappen. Bijna alle hebben aan het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap hun ontstaan te danken. Zij nam het **initiatief** en hielp op velerlei manier. Vooral **financieel.** Zo is zij eigenlijk de moeder van alle andere genootschappen.

In 1814 werd het Nederlands Bijbelgenootschap opgericht, waarbij „Moeder" aan haar „kind" een geboortegeschenk gaf van 250 bijbels en 1000 Nieuwe Testamenten in het Engels en nog £ 500. Ook zorgde zij voor bijbels in het Nederlands gedrukt. Zij richtte Bijbeldepôts op waar Nederlandse Bijbels tegen heel lage prijzen werden verkocht.

Maar „Moeder" hielp niet alleen in Nederland. Dat deed ze in ieder land, waar het maar kon. Er werd geen geld gespaard om het grote **devies** te verwerkelijken: het „Boek voor de wereld", het „Boek voor ieder volk".

Het is te begrijpen, dat het Bijbelhuis in Amsterdam, in 1954 vlagt. Uit dankbaarheid!

Eenmaal klonk van Jezus' lippen: „Predikt het Evangelie aan alle creaturen". Ze hebben het gedaan, die eenvoudige, ongeleerde apostelen, be-

https://achterderug.nl

ginnende te Jeruzalem, naar Samaria, Galilea, Klein-Azië. Het werd gebracht in Rome, het hart van het machtige wereldrijk. Het is een zegetocht geworden. Het heeft, de eeuwen door, z'n loop voortgezet en 't is gekomen tot aan de einden der aarde.

En op die glorierijke tocht zijn 1804 en 1814 mijlpalen, waarbij gedankt mag worden.

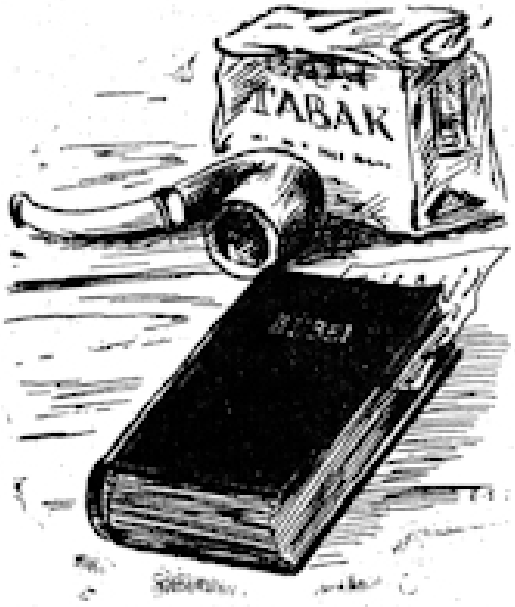

HET ZEEMANSBIJBELTJE

Natuurlijk zijn er meer, maar één wil ik er nog noemen n.l. 1854. Toen verscheen voor het eerst de gehele Bijbel in het Javaans.

Het gebeurde op een veetentoonstelling in Surabaya. Een veekoopman, op weg naar Wyung, werd door een Hollandse boekverkoopster een Javaans geschriftje aangeboden. Hij wou het niet aannemen, omdat hij het toch niet lezen kon. Na lang aanhouden nam hij het mee en gaf het in Wyung aan een moskee-beambte. Deze las het niet alleen zelf, maar ging het ook aan z'n vrienden voorlezen. „Het begin des Evangelies van Jezus Christus de Zoon van God". Ze begrepen er weinig van, maar enkele christenen uit Holland brachten hen verder. En het gevolg van dit nietig gebeuren? Na 9 jaren werden er in Wyung 35 Javanen gedoopt.

Er was in deze jaren al een Javaanse vertaling van het Nieuwe Testament geweest, maar het **gouvernement** vreesde voor onrust onder de bevolking, als dit geschrift verspreid werd en nam daarom de gehele oplaag in beslag. Treurig!

Gelukkig had het Nederlands Bijbelgenootschap andere gedachten en plannen. Het gaf aan Dr Gericke de opdracht de gehele Bijbel in het Javaans te vertalen en nu, 100 jaar geleden, kwam dit geweldig werk klaar.

Je begrijpt, dat zulk **pionierswerk** van grote waarde is geweest voor de taalstudie. Totaal vreemde, zelfs veel ongeschreven talen, werden bestudeerd en.... al meer werd de enige naam, die onder de hemel gegeven is om zalig te worden, verbreid over de wereld. Op de Stille Zuidzee-eilanden, onder de Mohawks in Noord-Amerika, in China en op Groenland onder de Eskimo's.

En wat gebeurt er met de millioenen bijbels en bijbelgedeelten?

Het is er mee, zoals de gelijkenis van de zaaier het ons vertelt. Die kennen jullie wel. Jezus leerde er o.a. dit mee: dat niet alle zaad opkomt en vrucht draagt. Er zijn bijbels, die zo weggeworpen worden. Er zijn er, die oppervlakkig gelezen worden. Er zijn er ook, die van Genesis tot Openbaringen gelezen en herlezen worden.

Maar één ding is zeker! Het is het levende Woord van God. En Gods Woord doét zijn werking. Ledig keert het nooit terug. Het is óf tot eeuwig behoud, óf tot verharding in de zonde. En ook dit láátste is een vrucht!

(Gegevens ontleend aan uitgaven van het N.B.G.)

https://achterderug.nl

Het Rijk van God in sneeuw en ijs

door: M. A. M. Renes-Boldingh

Nu is de verste noordpunt van New-Foundland om zo te zien vrij dicht bij het uiterste zuiden zan Labrador. Kijk het maar eens na op de kaart. Alleen maar de Belle Islestraat is er tussen.

Jens Haven wist dit ook. En hij wist tevens, dat daar in die New-Foundlandse haven dikwijls Eskimo's kwamen om handel te drijven. Dus wachtte hij kalmpjes af en liet zich intussen een echt Eskimo costuum maken van zeehondenvel, benevens een paar gevoerde laarzen. Met zijn door weer en wind getaande gezicht leek hij sprekend op een echte Eskimo, vooral, wanneer hij de capuchon

met bontrand om zijn oren had getrokken. Zo zat hij daar in New-Foundland als een vogelvanger bij het vinkentouw. In spanning Maar rustig.

En eindelijk, daar had je de Eskimo's, sluwe handelaars tot en met. Ze hoorden zich in hun eigen taal aanspreken en riepen elkaar toe: „Onze vriend is gekomen!" Daar kwamen ze allemaal Jens Haven bekijken.

„Je bent één van ons", zeiden ze, „want je praat net als wij. Morgen komen we je halen, je gaat met ons mee!".

Ja, dat was de wens van Jens Haven. Maar nu hij er vlak vóór stond, dacht hij aan Ehrhardt en de andere vermoorden en schrok ervoor terug. Die nacht bracht hij in gebed door en God gaf hem kracht en moed tot het goede besluit.

„Als ze morgen komen, ga ik mee. Dan is dat het bewijs, dat God mij in Labrador gebruiken wil. 't Is Gods zaak en ik ben in Zijn hand veilig".

In spanning wachtte hij de morgen af. Wat zou de dag hem brengen? Zouden de Eskimo's komen? Ja hoor, ze kwamen! Met achttien man!

Toen wist Jens Haven, dat hij met hen mee moest gaan. Eerst naar een eilandje waar ze tijdelijk woonden. Later naar het grote Labrador, waar

https://achterderug.nl

hij de enige vreemdeling, de enige blanke was. Onder grote moeilijkheden probeerde hij de Eskimo's de eenvoudigste geloofszaken bij te brengen en hun de Bijbelse verhalen te vertellen. Ze luisterden graag, net als kleine kinderen. Maar Jens Haven merkte het wel: tot hun harten drong de boodschap van God niet door. Soms vroeg hij zich wel eens af: hadden deze Eskimo's een hart? Of droegen ze een klomp ijs of steen in de borst?

Na een poos kwam een andere Herrnhutter broeder, Laurens Drachart, hem helpen. Deze had ook te voren de taal geleerd, zodat de eerste begroeting direct in het Eskimo's was. Dat ging zo, lees het maar eens, als je kunt!

Drachart nam een Eskimo bij de

hand, hield die stevig vast en zei: „Ikingutigangut!" (wij zijn vrienden) Waarop de andere antwoordde: „Ikingutigenpogut!" (wij zijn ook uw vrienden).

Dat was het begin en daarmee werd ook Laurens door de Eskimo's aanvaard.

Nu rustte op deze beide mannen de zware taak om het Christelijk geloof aan de Eskimo's door te geven.

Dat klinkt nogal eenvoudig, maar het is inderdaad het moeilijkste, dat bestaat. Want het zijn niet alleen verschillende talen, maar ook verschillende gedachtenwerelden. En eer dat tussen die twee werelden een brug geslagen is!

Woorden en dingen, die voor ons heel gewoon zijn, kenden de Eskimo's niet. Daarom konden de zendelingen zelfs met de mooiste gelijkenissen niets beginnen. Een herder? Schapen? Totaal onbekend! Akkers, wijngaarden, zaaien en oogsten, koren, brood, wat zijn dat voor dingen? De zendelingen moesten zelf weer kleine gelijkenissen verzinnen, en de grote gelijkenissen met andere dingen vertellen, die de Eskimo's wèl kenden.

Veel moeilijker werd het nog, als het ging over dingen van de geest. Over zonde en berouw en vergeving. Over liefde en barmhartigheid, over je opofferen voor een ander. Deze gedachten waren hun van ouds volkomen vreemd. Zonde was voor hen: de een of andere stommiteit, waarmee je last kunt krijgen. Bv. als je niet slim genoeg steelt, zodat het ontdekt wordt! Of, als je iemand vermoord en de familie komt er achter!

Of, als je 'n tovenaar nijdig maakt, zodat hij je allerlei onheil op de hals kan sturen.

Ja, als God niet Zelf aan zijn pioniers en boodschappers heel veel extra geduld en wijsheid en vindingrijkheid had gegeven, dan was er in geen der vreemde landen iets van het Koninkrijk Gods terecht gekomen!

https://achterderug.nl

Je zult weinig moeite gehad hebben met het laatste kruiswoordraadsel. Hoe gemakkelijk ook, nooit overslaan ! Dan krijg je tenslotte een zekere routine in het oplossen.

De oplossing :

Horizontaal : 1 vat. 3 kar. 6 in. 8 la. 9 los. 10 ka. 12 af. 13 aorta. 16 els. 17 Ina. 19 sok.

Verticaal : 1 vink. 2 Ain. 4 al. 5 raaf. 7 Goor. 11 aal. 12 aan. 14 Oss. 15 tik. 16 eg. 18 as.

***

Na de vacantie ben je helder genoeg om 'es wat pittiger raadsel op te lossen.

Alle woorden bestaan uit 6 letters. Op de kruisjes komt van boven naar beneden iets te staan over deze maand.

1 . . × . . . Oliehaven in Iran.
2 . . . × . . vrucht
3 . . . . × . deel van zinspreuk op Zeeuws wapen.
4 . . . . . × in deze stad staat het Kremlin.
5 × . . . . . een der Klein-Aziatische gemeenten.
6 . × . . . . vorst der Hunnen.
7 . . × . . . de heidenapostel.
8 . . . × . . de sterkste man uit het O.T.
9 . . . . × . beroemde kerk in Haarlem
10 . . . . . × een koning uit 2 Sam. 24.
11 × . . . . . ronde lijn.
12 . × . . . . eiland in de Egeïze zee (openbaringen).
13 . . × . . . hevige schrik.
14 . . . × . . was Bach eenmaal van de Thomaskerk.
15 . . . . × . wasmiddel.
16 . . . . . × deel van Gelderland.
17 × . . . . . vindplaats van bauxiet in Suriname.
18 . × . . . . vaandel.
19 . . × . . . wollige stof.
20 . . . × . . pias uit vroeger tijd.
21 . . . . × . Boeddhistisch tempeltje.

Ook deze keer behoeft er niets opgezonden te worden.

In het September nummer hopen we een prachtig prijsraadsel te zetten. Dat wordt dus een echte wedstrijd.

Eerst maar weer de antwoorden op de vragen uit het Juninummer.

11. spreekt voor zichzelf.

12. gedroogd vruchtvlees van de cocosnoot.

13. de Fram.

14. Antiochië, Selenzië, Salamis, Pafos, Antiochië, Iconium, Lystre, Derbe en weer terug over Perge naar Antiochië.

15. Rust, roest. Arbeid adelt.

16. Die heeft geen vrouw.